

רקע בנושא פעילות תנועות הנוער ותקצובן

לקראת דיון הוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל בנושא: "הצעת התקציב לשנות הכספים 2023 ו-2024 - סכום ההקצאה השנתי מהקרן לאזרחי ישראל" המתמקד בתנועות הנוער ולבקשת יו"ר הוועדה חה"כ לימור סון הר מלך מוצג להלן סיכום מידע ונתונים עיקריים על פעילות תנועות הנוער. הסיכום מבוסס בעיקרו על מידע המופיע במסמך מרכז המחקר והמידע של הכנסת ממאי 2020 בנושא [דיפרנציאליות בתקצוב משרד החינוך של חינוך בלתי פורמלי](#) וכן על נתונים מתוך אתר משרד האוצר – [פיסקלי דיגיטלי](#).¹

בין הממצאים העיקריים העולים מן המסמך:

- ❖ כיום פועלות בישראל **13 תנועות נוער המוכרות ונתמכות על ידי משרד החינוך**. בסקר שנערך על ידי משרד החינוך בשנים 2014 ו-2015 בקרב חברי תנועות נוער, נמצא כי **בתנועות הנוער היו חברים בשנים אלו כ-250,000 חניכים ומדריכים**. מאז לא נערך סקר נוסף. על פי הערכות משרד החינוך, מספר החניכים בתנועות הנוער כיום עומד על כ-350,000.
- ❖ לפי נתוני משרד החינוך לתנועות הנוער 1,790 סניפים, בפיזור גיאוגרפי רחב. ב-95% מן הרשויות המקומיות פועל סניף אחד לפחות של תנועת נוער, אך בין הרשויות יש שונות גדולה במספר התנועות ובמספר הסניפים בהן. מאז שנת 2021 נפתחו 280 סניפים של תנועות נוער, בתוכם 32 סניפים במבנה של מוסד חינוך פורמלי.
- ❖ משרד החינוך מתקצב את תנועות הנוער באמצעות תקנת תמיכה ייעודית. בשנת 2022 עמד התקציב המאושר של התקנה על כ-127 מיליון ש"ח, מתוכם כ-20 מיליון ש"ח שהוקצו באמצעות כספים קואליציוניים. תמיכת משרד החינוך בתנועות הנוער **אינה מיועדת** לבינוי מבנים של תנועות נוער.
- ❖ רשויות מקומיות עשויות לתמוך בתנועות נוער באמצעות הקצאת משאבים או מבנים. אין קריטריונים אחידים לתמיכה של הרשויות בתנועות נוער או גורם שאוסף נתונים על תמיכה זאת. אחד הערצים להקצאת משאבי בינוי ופיתוח לרשויות המקומיות הוא מפעל הפיס. מאז שנת 2018 הקצה מפעל הפיס מענקים לבניית 56 מועדוני נוער ב-23 רשויות מקומיות בסכום כולל של כ-90 מיליון ש"ח. היקף ההקצאה למבנים עבור תנועות נוער לא ידוע.
- ❖ בשנת 2019 פרסם משרד החינוך קול קורא ייעודי לרשויות המקומיות לצורך הקצאת משאבים לבינוי מבנים לתנועות הנוער, אך התקצוב לא יצא אל הפועל.

¹גרסה זאת מעדכנת גרסה קודמת של המסמך שפורסמה ב-18 באפריל 2023.

1. תנועות הנוער ופעילותן

תנועת נוער היא התארגנות בני נוער במסגרת חינוכית רעיונית-ערכית הפועלת בחינוך הלא-פורמלי, שיש לה "אני מאמין" מוגדר וחבריה באים אליה מתוך בחירה. התנועה פועלת באמצעות מטה מרכזי ורשת סניפים במקומות שונים ברחבי הארץ. בעיני רבים תנועות הנוער בישראל הן סמל של החינוך הבלתי-פורמלי וערוץ משמעותי להיכרות עמו. נציין כי לצד תנועות הנוער יש גופים נוספים המקיימים פעילויות חינוך בלתי-פורמלי ונתמכים על ידי משרד החינוך בהם: ארגוני נוער, חוגי סיור ורשויות מקומיות באמצעות החברה למתנ"סים או ערוצים אחרים.

תנועות הנוער מקיימות פעולות חינוכיות, חברתיות ועיוניות במסגרת החינוך הבלתי-פורמלי ופעולות ספורט, נופש ופנאי. הוראות משרד החינוך העוסקות בפעילות תנועות הנוער וביניהם [חוזר מנכ"ל משרד החינוך משנת 2015](#) המסדיר את פעילות תנועות הנוער וארגוני הנוער במוסדות החינוך מרחיבות על פעילותן ותורמתן של תנועות הנוער. על פי החוזר תנועות הנוער מסייעות ותורמות ולשימור ולפיתוח של ערכים חברתיים וממלכתיים, מחנכות להזדהות עם ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, ליחס של כבוד לזכויות האדם, לתרבותו ולהשקפותיו של הזולת ולערכי חלוציות והגשמה. זאת מתוך מגמה להעצים את החניך כפרט וכחבר בקבוצה ותוך דגש על היות התנועה מסגרת של צעירים למען צעירים.

1.1 חניכים בתנועות הנוער

כיום פועלות בישראל **13 תנועות נוער המוכרות ונתמכות על ידי משרד החינוך**: הצופים העבריים, הנוער העובד והלומד, בני עקיבא, המחנות העולים, השומר הצעיר, מכבי צעיר, הנוער הלאומי-בית"ר, עזרא, האיחוד החקלאי, אריאל, הצופים הערבים והדרוזים, תנועת הנוער הדרוזי, היכלי ענ"ג.

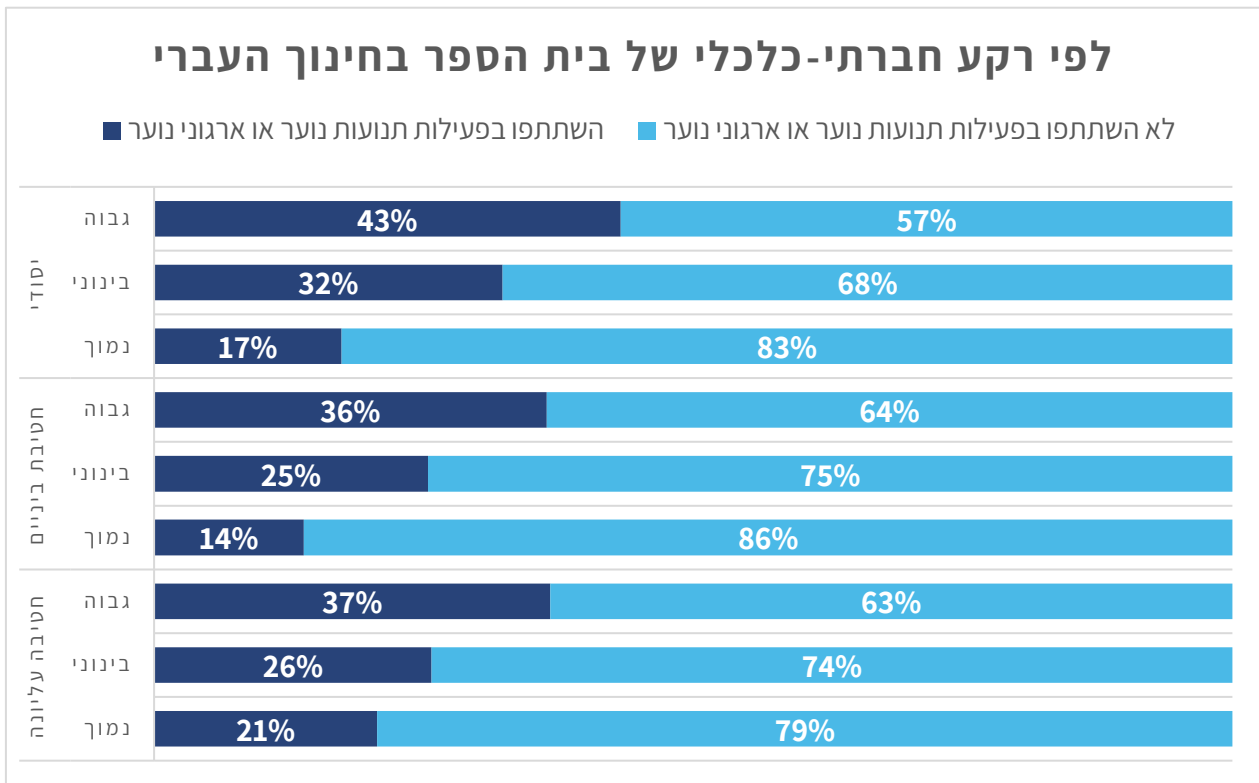
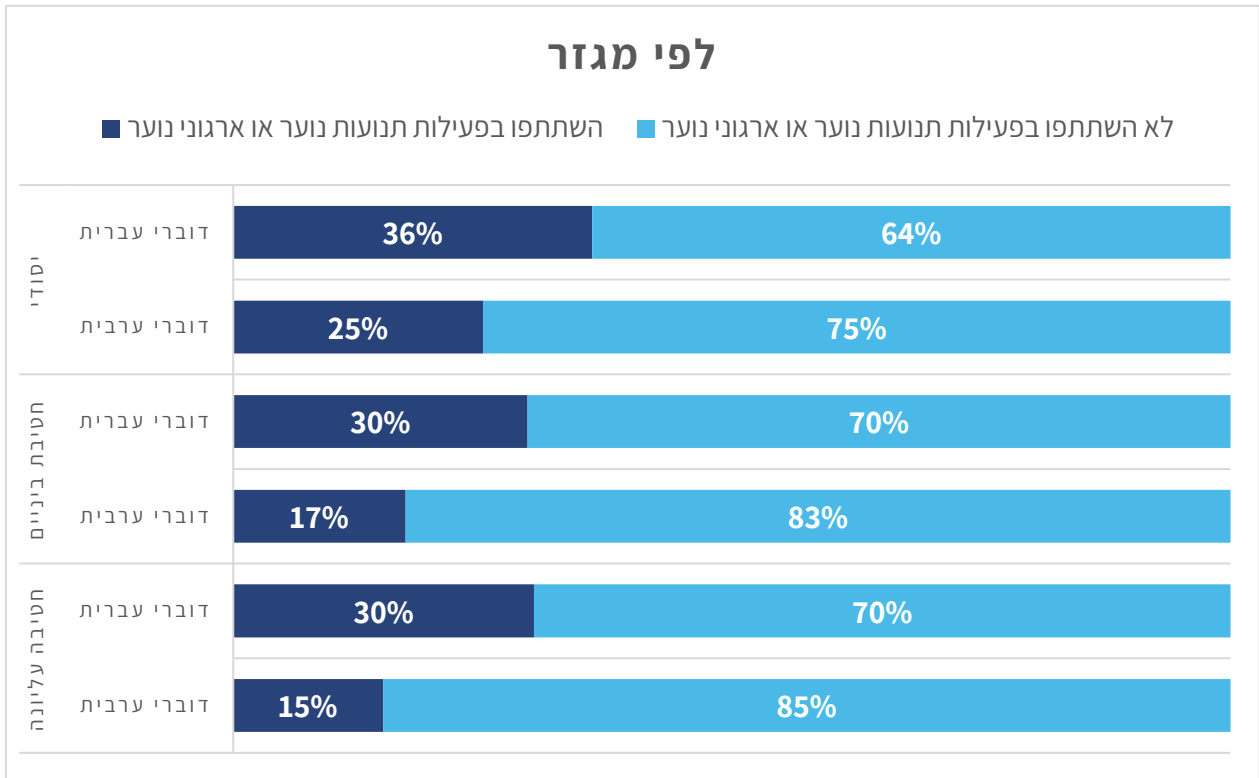
בסקר שנערך על ידי משרד החינוך בשנים 2014 ו-2015 בקרב חברי תנועות נוער, נמצא כי **בתנועות הנוער היו חברים בשנים אלו כ-250,000 חניכים ומדריכים**.² מאז לא נערך סקר נוסף. כאשר על פי הערכות משרד החינוך, מספר החניכים בתנועות הנוער כיום עומד על כ-350,000.³

נתונים מתוך סקר המיצ"ב שערך משרד החינוך לאחרונה בשנת 2019 העידו על פערים גדולים בשיעור ההשתתפות בפעילות תנועות נוער וארגוני נוער בין תלמידים משכבות חברתיות כלכליות שונות. שיעור התלמידים בתי ספר מרקע חברתי כלכלי נמוך החברים בתנועות נוער וארגוני נוער היה קטן במידה ניכרת משיעור זה בקרב תלמידים בבתי ספר מרקע חברתי כלכלי גבוה. כמו כן נמצא כי שיעור נמוך יותר של תלמידי החינוך הערבי היו חברים בתנועות נוער בהשוואה לתלמידי החינוך העברי.

² משרד החינוך, רשות ארצית למדידה והערכה, מינהל חברה ונוער, [סיכום ממצאי הערכה דו-שנתית בתנועות הנוער בישראל תשע"ד-תשע"ה, 2014-2015](#), פברואר 2017, שבט תשע"ז.

³ משרד החינוך, מינהל חברה ונוער, מצגת לשר החינוך, ינואר 2023. נתקבל באמצעות קרן ליפשיץ-זיתון, מינהל חברה ונוער, משרד החינוך, 27 באפריל 2023.

תרשים 1: שיעור תלמידים המשתתפים בפעילות תנועות נוער וארגוני נוער, 2018

1.2 סניפי תנועות הנוער

על פי נתונים שהתקבלו ממשרד החינוך לתנועות הנוער 1,790 סניפים, כ-40% מתוכם ביישובים שמדד הטיפוח הממוצע שלהם נמוך או בינוני נמוך (מדד טיפוח גבוה מ-6).⁴ לסניפי תנועות הנוער פיזור גיאוגרפי רחב, בכל אחד מן המחוזות מאות סניפים של תנועות הנוער בעשרות רשויות מקומיות. המחוזות שבהם מספר הסניפים הגדול ביותר הם מחוז הצפון ובו 466 סניפים ב-89 רשויות מקומיות (96% מן הרשויות המקומיות במחוז); במחוז המרכז 345 סניפים ב-54 רשויות מקומיות (96% מן הרשויות המקומיות במחוז). לעומת זאת במחוזות חיפה ותל-אביב מספר הסניפים קטן יותר – 180 סניפים ב-28 רשויות מקומיות במחוז חיפה (93% מן הרשויות במחוז) ו-197 סניפים ב-15 רשויות מקומיות במחוז תל-אביב (94% מן הרשויות במחוז). בטבלה שלהלן פירוט של מספר הסניפים של תנועות נוער בכל אחד ממחוזות משרד החינוך, מספר הרשויות המקומיות שבהם קיימים סניפים של תנועות נוער ושיעורן בכלל הרשויות באותו המחוז.⁵

טבלה 1: סניפים של תנועות נוער ורשויות מקומיות שבהן קיימים סניפים, 2023

סניפי תנועות נוער	רשויות מקומיות בהן פועלים סניפים	שיעור מתוך רשויות מקומיות במחוז	
466	89	95.7%	צפון
345	54	96.4%	מרכז
298	20	90.9%	ירושלים
295	39	95.1%	דרום
197	15	93.8%	תל אביב
180	28	93.3%	חיפה
1,790	245	95.0%	סה"כ

יש להדגיש כי יש שונות גדולה בין הרשויות המקומיות במספר תנועות הנוער הפועלות בכל אחת מן הרשויות ומספר הסניפים של תנועות אלו. לדוגמא בין הרשויות המקומיות שבהן מספר גדול ביותר של סניפי תנועות נוער: ירושלים ובה פועלות שמונה תנועות נוער להן 78 סניפים בסה"כ; מועצה אזורית מטה בנימין שבה פועלות שבע תנועות עם 54 סניפים בסה"כ; חיפה ובה פועלות תשע תנועות נוער עם 43 סניפים; תל אביב שבה פועלות שמונה תנועות נוער עם 43 סניפים ופתח תקווה שבה פועלות תשע תנועות נוער עם 42 סניפים בסה"כ. מנגד ב-36 רשויות מקומיות, ביניהן: מג'דל שמס, שלומי, מועצה אזורית נווה מדבר, רמת ישי וטירת הכרמל פועל סניף אחד של תנועת נוער.

כן עולה מן הנתונים כי תנועות הנוער שלהן מספר הסניפים הגדול ביותר הן הנוער העובד והלומד ובני עקיבא שלכל אחת מהן למעלה מ-400 סניפים. אך יש גם תנועות נוער שלהן פחות מ-50 סניפים.

הנתונים שמצויים בידי משרד החינוך אינם מאפשרים לעמוד על מאפייני מבני סניפי תנועות הנוער. מידע אחרון בנושא זה נמצא באומדן משרד החינוך של תנועות הנוער משנת 2014-2015. במחקר משרד החינוך צוין

⁴ משרד החינוך, מינהל חברה ונוער, מצגת לשר החינוך, ינואר 2023. נתקבל באמצעות קרן ליפשיץ-זיתון, מינהל חברה ונוער, משרד החינוך, 27 באפריל 2023.

⁵ משרד החינוך קובץ סניפים וסניפים חדשים בשנים 2021-2023, נתקבל באמצעות קרן ליפשיץ-זיתון, מינהל חברה ונוער, משרד החינוך, 7 במאי, 2023.

בהקשר זה כי ב-11 מבין 13 התנועות ממקמים רוב הסניפים במבנים ייעודיים משלהם, ובמעט הסניפים הממוקמים במבנים בעלי ייעוד אחר (בית כנסת, מתנ"ס, מבנה השייך למועצה, בית ספר), מוקצה חלל קבוע לפעילות התנועה ונראים סממנים לפעילות ולהווי התנועתי.⁶ נתוני משרד החינוך לגבי סניפים חדשים של תנועות נוער מלמדים כי מאז שנת 2021 נפתחו 280 סניפים חדשים של תנועות נוער, בהם 32 סניפים בתוך מבנה מוסד חינוך פורמאלי. נראה כי חלק משמעותי מן הרשויות המקומיות שבהן נפתחו סניפים חדשים של תנועות נוער בתוך מבנים של מוסד חינוך פורמאלי הן רשויות מקומיות ערביות בהן: טירה, דיר חנא, חורה, אום אל פחם, אל קסום, לקיה ותל שבע.⁷

2. תקצוב תנועות הנוער

לתנועות הנוער ארבעה מקורות תקציביים מרכזיים: תשלומי הורים ודמי חבר, תקציב ממשלתי הניתן בעיקר באמצעות תקנה ייעודית של משרד החינוך, תקציב הרשויות המקומיות שבשטחן פועלות התנועות ותרומות. על פי נתונים שהוצגו במסמך מרכז המחקר והמידע של הכנסת משנת 2017, [תקציב תנועות הנוער והוצאותיהן בסעיפים מסויימים](#), בשנת 2015 כ-30% מן ההכנסות הכוללות של תנועות הנוער מקורן היה בהקצבות משרד החינוך. למעלה ממחצית ההכנסות מקורן בתשלומי הורים ודמי חבר, כ-10% מקורן ברשויות המקומיות וכ-7% נוספים בתרומות ובהכנסות אחרות. למיטב ידיעתנו לא פורסמו נתונים רשמיים עדכניים יותר על תקציב תנועות הנוער.

2.1 תקציב משרד החינוך

משרד החינוך תומך בתנועות הנוער באמצעות מבחני תמיכה ייעודיים. מבחן התמיכה המרכזי שבאמצעותו תומך משרד החינוך בתנועות הנוער – [מבחנים לאורך תמיכה של משרד החינוך בתנועות נוער](#) קובע תנאי סף לתמיכה בתנועות הנוער ואת אופן חלוקת התקציב בין תנועות הנוער העומדות בתנאי הסף. על פי מבחני התמיכה, התקציבים המחולקים באמצעותם מיועדים לתמיכה בפעילות תנועות הנוער⁸ אך לא בהיבטים הקשורים במבנה הפיזי של סניפי התנועה. על פי הערכת משרד החינוך, השתתפות משרד החינוך בתקציבי ארגוני הנוער מכסה כ-9% מן העלות המשוערת של פעילות שנתית לחניך (כ-2,500 ש"ח).⁹

⁶ משרד החינוך, רשות ארצית למדידה והערכה, מינהל חברה ונוער, [סיכום ממצאי הערכה דו-שנתית בתנועות הנוער בישראל תשע"ד-תשע"ה, 2014-2015](#), פברואר 2017, שבט תשע"ז.

⁷ משרד החינוך קובץ סניפים וסניפים חדשים בשנים 2021-2023, נתקבל באמצעות קרן ליפשיץ-זיתון, מינהל חברה ונוער, משרד החינוך, 7 במאי, 2023.

⁸ כולל: פעילויות שוטפות של סניפי תנועות הנוער וקיום מפעלים מרכזיים; מפעלי קיץ, טיולים וקייטנות של תנועות הנוער; הכשרות והשתלמויות של מדריכים צעירים ובוגרים באמצעות מרכזי ההדרכה של התנועות; פעולות התנדבות למען הקהילה; יוזמות חינוכיות ייחודיות של תנועות הנוער ופעולות לצרכים לאומיים, לפי צו השעה, וכפי שיוגדר על ידי משרד החינוך מזמן לזמן.

⁹ משרד החינוך, מינהל חברה ונוער, מצגת לשר החינוך, ינואר 2023. נתקבל באמצעות קרן ליפשיץ-זיתון, מינהל חברה ונוער, משרד החינוך, 27 באפריל 2023.

בשנת 2019 פרסם משרד החינוך לראשונה [קול קורא לתקצוב רשויות מקומיות עבור הקמת מבנים לתנועות הנוער](#). על פי הקול הקורא:

"משרד החינוך רואה חשיבות רבה בפעילות בלתי פורמאלית בכלל ובתנועות הנוער בפרט – שכן הינן המסגרת הגדולה ביותר לחינוך בלתי פורמלי של בני נוער בישראל. תרומתן לחברה הישראלית בעבר ובהווה הינה קריטית לשלם החברתי, לקידום ערכים של דמוקרטיה, ציונות, שוויון חברתי, עזרה לזולת, עידוד והכנה לשירות משמעותי בצבא ועוד. בעשור האחרון גדול מאוד מספרי החניכים בתנועות הנוער ומורגשת מצוקת מבנים משמעותית.

על מנת לעודד ההשתתפות בתנועות הנוער, ולנוכח מצוקת המבנים הקיימת במקומות רבים בארץ, מבקש המשרד להקצות לרשויות המקומיות תקציב ייעודי להקמת מבנים לתנועות הנוער במימון משותף עם הרשויות". (ההדגשה לא במקור)

הקול הקורא יועד לרשויות מקומיות בהן פועלות תנועות נוער הנתמכות על ידי משרד החינוך ובמסגרתו הציע המשרד לרשויות להשתתף במימון עלות הקמת מבנים עבור סניפי תנועות הנוער. נקבע כי היקף השתתפות המשרד והדרישה להשלמת תקציב על ידי הרשות יהיה תלוי במדד הטיפוח של הרשות המקומית. בנוסף נקבע כי הרשות תהיה מחויבת להקצות קרקע למבנה ולדאוג לפיתוח סביבתי של המגרש שעליו ייבנה המבנה. צוין כי המקור לתקציב הקול הקורא היה מתוך סעיפי התקציב המיועדים לבינוי כיתות לימוד בתקציב משרד החינוך.

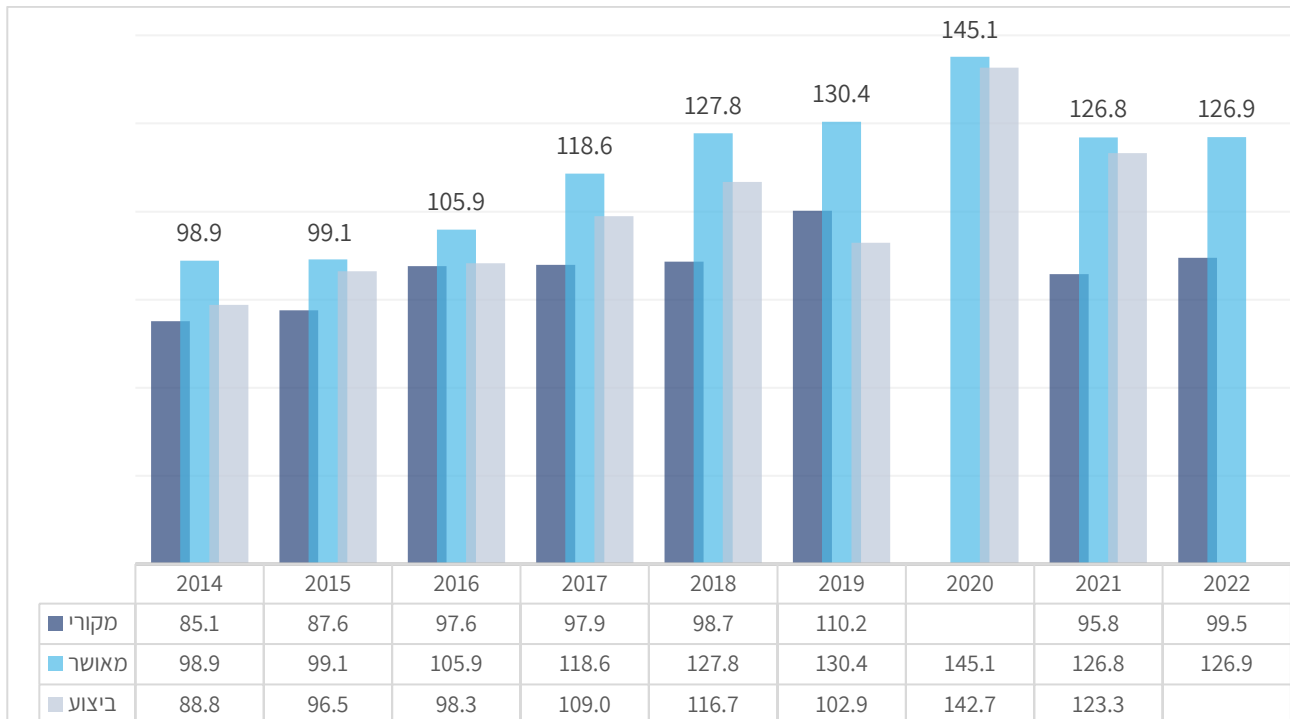
על פי משרד החינוך, **הקול הקורא לא יצא אל הפועל ולא הוקצו תקציבים במסגרתו** על רקע היעדר תקציב מדינה לשנת 2020 ומעבר מינהל חברה ונוער במשרד החינוך למשרד להשכלה גבוהה ומשלימה באותה שנה.¹⁰

בנוסף תומך משרד החינוך גם בפעילויות קבוצות מחנכים ומתנדבים לשנת שירות באמצעות מבחני תמיכה ייעודיים שתנועות הנוער וארגוני הנוער זכאים לגשת אליהם.

על פי נתוני משרד האוצר, המופיעים באתר משרד האוצר – פיסקלי-דיגיטלי, בשנת 2021 העביר משרד החינוך כ-123 מיליון ש"ח לתנועות הנוער באמצעות תקנת תנועות הנוער. התקציב המאושר בתקנה בשנת 2022 עמד על כ-127 מיליון ש"ח, פירוט תקציב תקנת תנועות הנוער מאז שנת 2014 בתרשים הבא:

¹⁰ אורלי יוסף, מנהלת תחום תקציב-חברה ונוער, מינהל חברה ונוער, משרד החינוך, שיחת טלפון, 18 באפריל 2023.

תרשים 2: תקציב משרד החינוך לתנועות הנוער, 2014-2022 (נתוני משרד האוצר, במיליוני ש"ח)

כפי שניתן לראות, התקציב גדל במידה ניכרת בשנים האחרונות. רוב הגידול הוא בעקבות תוספות תקציביות המועברות לתקנה במהלך שנת התקציב במסגרת שינויים תקציביים (תקציב מאושר), והן נוספות לבסיס התקציב המקורי. תוספות אלו היוו בשנת 2022 קרוב ל-25% מתקציב התקנה בסוף השנה.

מקור חלק מתוספת התקציב בכספים קואליציוניים שמועברים על בסיס הסכמים בין המפלגות באמצעות החלטות ממשלה.¹¹ כך למשל בשנת 2019 הוקצו לתנועות הנוער 5 מיליון ש"ח באמצעות כספים קואליציוניים, בשנת 2020 – 3 מיליון ש"ח ובשנים 2021 ו-2022 – 20 מיליון ש"ח בכל שנה.¹² נציין כי בתוך [קווי היסוד של הממשלה ה-36](#) (הממשלה הקודמת) מיוני 2021 נכתב כי "החינוך הבלתי פורמאלי: תנועות הנוער והבוגרים, ארגוני הנוער, מתנדבי שנת השירות, תלמידי המכינות הצבאיות, מכלל הזרמים, מהווים גורם חשוב בחברה האזרחית הישראלית, ולשם כך תפעל הממשלה להגדלת תקציבם בבסיס התקציב". תקצוב תנועות הנוער לא נזכר [בהסכמים הקואליציוניים לכינון הממשלה ה-37](#). כנהוג בעת הגשת התקציב, הצעת התקציב שהוגשה לכנסת לשנים 2023 ו-2024 לא כוללת פירוט תקציבי ברמת תקנות (שמונה ספרות), אלא ברמת תוכנית פעולה (שש ספרות) ועל כן נתוני תקציב 2023 ו-2024 שהוגשו לכנסת אינם כוללים מידע מפורט על תקציב תקנת תנועות הנוער. על פי מידע שהועבר לוועדה ממשרד האוצר, בסיס התקציב של התקנה לשנת 2023 צפוי לעמוד על 90 מיליון ש"ח, תקציב נמוך בהשוואה לבסיס התקציב בשנים האחרונות.¹³

¹¹ להרחבה על כספים קואליציוניים בחינוך ראו: מרכז המחקר והמידע של הכנסת, תקציבים שהוקצו למשרד החינוך במסגרת הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית בשנים 2015-2022, כתיבה: נטע משה, אוגוסט 2021.

¹² הדר פוקס, רפרנטית חינוך, אגף תקציבים, משרד האוצר, שיחת טלפון, 3 במאי 2023.

¹³ יואב הכט, רפרנט מקרו-תקציב, אגף התקציבים, משרד האוצר, נתונים על תקציב תנועות הנוער שהועברו לוועדה לפיקוח על הקרן לאזרחי ישראל, 2 במאי 2023.

מבחני התמיכה קובעים את חלוקת התקציב בין הנושאים השונים באופן מפורט:

- תמיכה בתנועות לפי גודלן היחסי – 43.9%;
- חלוקה שווה – 8.96%;
- מפעלים, מחנות, סמינרים, טיולים וקייטנות – 7.3%;
- עידוד פעילות עם נוער עם מוגבלויות – 6.2%;
- סבסוד חניכים בפריפריה – 4.5%;
- מתנדבים – 4.2%;
- סיוע באחזקת סניפים – 4%;
- תמיכה במועצת תנועות הנוער – 3.85%;
- עידוד פתיחת סניפים חדשים – 3.75%;
- הכנה לצה"ל, שירות לאומי, חינוך לשירות משמעותי, תודעה יהודית, תודעה ציונית וימים לאומיים – 3.4% ועוד.

מבדיקה שנערכה במסגרת מסמך מרכז המחקר והמידע של הכנסת בנושא [תקצוב דיפרנציאלי של חינוך בלתי פורמלי](#) עלה כי בשלושה מתוך סעיפי התמיכה בתנועות הנוער: עידוד פתיחת סניפים חדשים, אחזקת סניפים קיימים וסבסוד דמי חבר ומפעלים חינוכיים בעבור חניכים ומדריכים צעירים בפריפריה חלוקת התקציב מתייחסת לקריטריונים הנוגעים למיקום הגיאוגרפי של היישוב או לדירוג החברתי-כלכלי שלו. **בסעיפים אלו נכללים כ-10% מתקציב משרד החינוך לתנועות הנוער.**

2.2 תקציבי הרשויות המקומיות

נוסף על תמיכת משרד החינוך עשויות תנועות הנוער לקבל תמיכה מן הרשויות המקומיות, באמצעות תמיכה כספית או הקצאת מבנים לצורך פעילותן.

דוח מבקר המדינה משנת 2010 – [מעורבותן של רשויות מקומיות בהקניית חינוך לערכים לבני נוער](#), מצא הבדלים גדולים בין העיריות השונות באופן התמיכה ובהיקפה. הוא קבע כי מן הראוי שהרשויות המקומיות יפעלו לעודד ולקדם את פעילותן של תנועות הנוער בתחומן, וזאת על בסיס תבחינים שוויוניים וכי על הרשויות המקומיות שבהן עסק הדוח לשקול הקצאת מבנה קבוע וראוי המתאים לפעולותיהן החינוכיות לתנועות הנוער הפועלות בתחומן.

אחד המקורות המרכזיים להקצאת משאבים עבור בינוי מבני ציבור ברשויות המקומיות הוא רווחי הגרלות מפעל הפיס. [היתר מפעל הפיס לעריכת הגרלות והימורים](#) מסדיר את חלוקת רווחי מפעל הפיס ולפיו מדי שנה עד 120 מיליון ש"ח מן הרווחים יוקצו להקמת מבני ציבור ברשויות מקומיות באשכול 1 עד 5 לפי המדד הכלכלי-חברתי של הלמ"ס. יתרת הרווחים מתחלקים באופן שווה בין הקמת מבני חינוך וכיתות לימוד למענקי פיתוח לרשויות המקומיות. מענקי מפעל הפיס לצרכי פיתוח לרשויות המקומיות מועברים לכלל הרשויות המקומיות בהתאם לאמות מידה אחידות המתייחסות למספר התושבים ברשות, דירוג חברתי-כלכלי, מרחק ממרכז הארץ ושיעור מתגייסים לצה"ל

ולשירות לאומי. המענקים משמשים להקמת פרויקטים לרווחת הקהילה ולשיפור איכות חייהם של התושבים ברשויות המקומיות שיכולות לנצל תקציבים אלו במסגרת רשימת סל יעדי סיוע סגורה, הכוללת גם מועדוני פיס לנוער.¹⁴

מנתונים שנמסרו על ידי מפעל הפיס לבקשת מרכז המחקר והמידע של הכנסת עולה כי **משנת 2018 ועד היום הוקצו לרשויות המקומיות תקציבים להקמה או להרחבה של 56 מועדוני נוער ב-23 רשויות מקומיות בתקציב כולל של כ-90.3 מיליוני ש"ח**. על פי נציגי אגף הקצאות במפעל הפיס, כל רשות יכולה להשתמש בתקציבים המיועדים לה בהתאם לאמות המידה, לפי סדר העדיפויות שלה עבור פרויקטים שונים מתוך סל יעדי הסיוע המאושר בהם כאמור מועדוני נוער. כן עשויות הרשויות לגייס כספים ממקורות נוספים לצורך הקמת המבנים. **למפעל הפיס לא ידוע אילו מאותם מועדוני נוער הוקצו על ידי הרשויות המקומיות לתנועות נוער** ואילו לצרכים אחרים הקשורים לנוער ברשות.¹⁵

¹⁴ מפעל הפיס, **איך מחולק הכסף**, בתוך אתר מפעל הפיס, כניסה ב-3 במאי 2023. רשימת יעדי סיוע לשנת 2023.

¹⁵ יעקב בנבניסטי, מנהל אגף הקצאות ובקרת מבנים, יוספה אדלשטיין, מנהלת תפעול, אגף הקצאות ובקרת מבנים, שיחת טלפון, 3 במאי 2023; קובץ נתונים, 4 במאי 2023.